

Vzpomínky

Slyšíte,
jak se nám ozývají?
Jak nás písněmi svými
hýčkají, sytí,
pít víno dávají?
Zas a zas!
Jaryn Staněk,
Jaryn Čech,
Jaryn Nečas?

07.02.2014



Buchlovské mlaty

Zpověď dítěte svého věku

Jaromír N E Č A S, Brno

Narozen v Kyjově a víno sál pravděpodobně už s mateřským mlékem. Vědomě - od základní školy ve Strážnici, kde byl otec ředitelem hospodářské školy a zároveň správcem výzkumné vinařské školky patřící mutěnickému státnímu vinohradnictví. Měli jsme tedy svůj sklípek a otec nám s matkou dával deputátem výborný frašták. Ten mi byl odpírán pouze v čase, kdy jsem dostal žloutenku. Tu mi matka léčila zavěšením česnekového náhrdelníku na krk. Zežloutl jsem ještě více, ale dobrý základ a tajné úlitby fraštáku - jak jsem bělel - mi nedaly zahynouti. Jsme ve

Strážnici 30. tých let dvacátého století a tady to chce zmínku o vínech té doby, zmínka je z pera Heleny Kotalíkové, rozené Graubnerové: O víně (LN 85) - členská prémie, str. 112: „Za mého mládí se kolem Strážnice hodně pěstoval tak zvaný frašták. To byla taková nenáročná odrůda, která nepotřebovala žádné velké ošetřování. Bylo to velice kyselé víno, říkalo se o něm, že by z kabátu vysvklíklo. Ale bylo suché a dobré a dnes je to veliká vzácnost. Tenkrát ho byly plné vinohrady a sedláci ho rádi míchali s frankovkou a říkali tomu ryšáček..." Tak toto jsme s matkou patrně pili.

Pak - těsně před primou - mne stihla pohroma - zánět kostní dřene. Odvezli mne do Uherského Hradiště do nemocnice a tam jsem pomalu usýchal. Byly tam řádové sestry a ty rozhodly, že bych se měl připravit na dalekou cestu posledním pomazáním. Toho se mi dostalo. Ale ve hře byli jiní aktéři! Z jedné strany mé postele ležel postřelený pytlák ze Znorov - z druhé strany vinař z Petrova. Ten byl příbuznými zásobován svými vinnými produkty. Skleničky si podávali přes mou postel. A zželelo se Petrovjanovi, že mám jít na onen svět tak nasucho - a sem tam podával skleničku i mně. Začal jsem dostávat barvu - život - a anděla smrti, který stál u mé postele, to nakonec unavilo a uletěl. Tady to chce další zmínku ze zkušeností paní Heleny Kotalíkové - Graubnerové: „Kromě fraštáku se u nás pěstovalo taky Otelo. To bylo velice opojné víno, které stoupalo snadno do hlavy a mělo neblahé účinky. Hlavně Petrov byl Otelem pověstný. Po združstevnění Petrovjanům otelák vyházeli z vinohradů a nařídili tam nasadit cosi ušlechtilejšího ... "

Mé strážnické dny pomalu končily, ale stačil jsem se tu v jedenácti letech poprvé vážně zamilovat. A také jsem poprvé poznal krásu ženského těla. Můj otec se přátelil s malířem Slovácka Antošem Frolkou, byl to krásný snědý chlap a měl krásnou ženu a krásné děti a krásnou švagrovou - Rozku Falešníkovou, která chodila v tasovském kroji a do Strážnice jezdila v kočáře jak hraběnka. Jednou otec otvíral jakousi výstavu a přijelo mnoho hostů i ministerských a postávali v krásném slunném dni u sochy Vincúra od Franty Úprky, který zdobí parčík před vchodem do školy. Čekalo se, kdo ještě dojde. A přijela Rozka, švagrová Antoša Frolky - vztyčila se v kočáře vskutku jako hraběnka, rozhlédla se - upoutala pozornost, pružně se zhoupala a seskočila. Všichni (i já) ztratili dech. Při tom seskoku jí totiž sukně zavířily jako obrácený deštník, zvedly se nad hlavu a odhalily všechny krásy, které dnes ženy skrývají v saténových dráždidlech. První rustikální striptýz byl na světě!

A nyní je na místě Oldřicha Mikuláška" Z legendy o věstonické Venuši":

Poslání
Dnes už sice nikdo přesně neví,
proč -
ale víno, jak známo,
a láska,
a takové ty božské věci
mít důvod nemusí
důvodem samy jsoucí ...
Berou se jen hlavou!

(Předneseno na konferenci v rámci Dne vína v Buchlovicích)



Jaryn Nečas a Hradišťanky v pořadu Vítejte, věrní vínu (přeneseném ze strážnického skanzenu, autoři Miloslav Hrdý, František Hrňa) **Jaromírovo nebe** – Den vína Uherské Hradiště 2012